

HOCHTIEF

INFRASTRUCTURE

CO₂ Reductiedoelstellingen
Scope 1, 2 en 3
Conform niveau 5 op de CO₂-Prestatieladder 3.1

November 2021
(update door A. Keppel & B. Smit)

Samen zorgen voor minder CO₂

Contents

1	Inleiding	2
2.	Reductiedoelstellingen	2
2.1.	Doelstellingen.....	2
2.2	Reductiedoelstellingen per jaar per scope (vanaf het referentiejaar 2015)	2
2.2.1.	Scope 1 en 2	2
2.2.2	Scope 3	3
2.3.	Reductiedoelstellingen behaald	3
2.4.	Afwijkingen, correcties, preventieve en/of corrigerende maatregelen	4
3	Plan van aanpak	4
3.1.	Scope 1 en 2: m.b.t. lease-auto's en zakelijk gebruik privé auto's.....	4
3.2	Scope 2 en 3: m b t kantoor / papierverbruik	4
3.3.	Overzicht maatregelen 2022	6
4.	Continue verbetering, monitoring en meting	8
4.1	Monitoring	8
4.2	Metten	10
5	Normatieve verwijzingen	11

Relevante bijbehorende documenten:

- Directiebeoordeling 2021
CO2 emissierapportage
- MP VGM Checklist VCA**
- Procedure P2.3 Verbetermanagement
- Communicatieplan CO2 Prestatieladder

1. Inleiding

In dit document worden de scope 1, 2 en 3 CO₂ reductiedoelstelling van HOCHTIEF Infrastructure GmbH | Nederland (HTI-NL) beschreven. Voorafgaand hier is de desbetreffende voor CO₂-footprint opgesteld. Dit is terug te vinden in het document CO₂ Emissierapportage Scope 1, 2 en 3.

In hoofdstuk 2 worden de reductiedoelstellingen gepresenteerd. In hoofdstuk 3 worden deze doelstellingen opgesplitst in subdoelstellingen en meer in detail omschreven. Tenslotte ook wordt hier het actieplan van HTI-NL gepresenteerd. Dit actieplan geeft weer hoe HTI-NL deze doelstellingen gaat behalen.

De doelstellingen zijn opgesteld in overeenstemming met het management. De doelstellingen zijn ondertekend in het directiebeoordeling document. De (sub)doelstellingen en maatregelen worden elk jaar herzien door de directie en de werkgroep en waar nodig gecorrigeerd door de werkgroep.

2. Reductiedoelstellingen

2.1. Doelstellingen

HTI-NL heeft de ambitie zijn CO₂-uitstoot substantieel te reduceren.

Op basis van de uitstoot over 2021 met een halfjaarlijkse uitstoot van 1.12 ton per FTE verwachten wij op jaarbasis een daling van 46% ten opzichte van 2020.

Vanwege COVID-19 en teruggang in personeel (leasewagens) is dit echter geen representatieve vaststelling. Zonder deze bijzondere omstandigheden zouden we in 2021 niet onder de gewenste uitstoot van 1.77 ton/FTE zijn uitgekomen. De doelstelling voor 2030 achten wij nog wel reëel omdat ons inziens de elektrificering van het complete wagenpark dan ruimschoots gerealiseerd zal zijn. Dit zien wij als een niet omkeerbare maatschappelijke trend die wij zullen volgen.

2.2. Reductiedoelstellingen per jaar per scope (vanaf het referentiejaar 2015)

Om uiteindelijk aan de algemene bedrijfsdoelstelling te kunnen voldoen zullen we per jaar en per scope een reductiedoelstelling formuleren.

2.2.1. Scope 1 en 2

In verband met de ondertekening van de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 (eind 2021 wordt deze vervangen door DGWW2030) zijn de doelstellingen voor de komende decennia als volgt:

- In 2020 een reductie van de CO₂ emissies van 20% t.o.v. 1990;
Voor HTI-NL is het resultaat hiervan een maximale CO₂ emissie van 1.77 ton / FTE.
- In 2030 een reductie van de CO₂ emissies van 40% t.o.v. 1990;
Voor HTI-NL is het resultaat hiervan een maximale CO₂ emissie van 1.33 ton / FTE.

Daar de nationale uitstoot in CO₂ equivalenten in 2015 (NL: 165 317 kTon) ongeveer de gelijke uitstoot had als in het referentiejaar 1990 (159 706 kTon) nemen wij het jaar 2015 als basisreferentie aan, ook omdat dit het eerste jaar is waarover we volledige gegevens hebben. Voor 2015 was de totale uitstoot (Scope 1 en 2) 73 ton, oftewel 2.21 ton / FTE.

Vanuit de directie willen wij onze medewerkers wel stimuleren, maar niet gaan voorschrijven dat zij perse elektrisch moeten gaan rijden.

De reductiedoelstelling voor scope 1 is 10% per FTE t.o.v. het voorgaande jaar. Deze reductiedoelstelling heeft betrekking op de meest materiele emissies:

- Diesilverbruik;
- Benzineverbruik.

De reductiedoelstelling voor scope 2 is 10% per FTE t.o.v. het voorgaande jaar. Deze reductiedoelstelling heeft betrekking op de meest materiele emissies:

- Brandstof niet bekend (privé auto voor zakelijk verkeer)

De totaal beoogde reductie voor scope 1 en 2 gecombineerd is dus ook 10% per FTE t.o.v. het voorgaande jaar.

2.2.2. Scope 3

In Q1 en Q2 in 2021 is binnen het kantoor van HTI-NL geen nieuw papier gebruikt. Er zijn momenteel 51 medewerkers in Nederland bij HTI-NL werkzaam. Binnen kantoororganisaties wordt gemiddeld tussen de 13 – 57 kilogram papier per FTE per jaar gebruikt. Zie [milieubarometer](#).

In 2020 ging het nog om een hoeveelheid van bijna 3 kg papier per persoon. In 2021 is ten gevolge van thuiswerken 0 kg papier verbruikt.

De doelstelling van 2015 t/m 2020 was een totale reductie van 25%. Daarna jaarlijks een reductie van 10%. Om dit goed uit te drukken hebben wij dit uitgezet tegen het aantal FTE.

Zie hiervoor de volgende tabel.

Jaartal	Kg CO ₂	Vershil CO ₂	FTE	kg CO ₂ / FTE	Vershil ton CO ₂ / FTE
2015	721		19	38	
2016	635	12%	24	26	30 % (yoy)
2017	655	+3%	38	17	35 %
2018	617	- 6%	58	11	-38 %
2019	481	28%	61	7,89	39%
2020	204	-42%	54	3,8	38%
2021 Q1-Q2	0	204%	51	0	n.t.b. na afloop Q4

Voor specifieke toelichting omtrent de lijst van emissiefactoren en de bijbehorende uitstoot wordt verwezen naar Excel-bestand “2021 Q1 Q2-Overzicht CO2 uitstoot” Voor 2022 is de doelstelling om ons papiergebruik (scope 3) per FTE te reduceren met 25% t o v 2020

2.3 Reductiedoelstellingen behaald

In vergelijking met 2020 is er een afname van 45,8% op het gebied van CO2 uitstoot mede door het thuiswerken van de werknemers en afname van het aantal leasewagens door uitstroom. Waarbij de 10% reductie op jaarbasis behaald is.

Als we kijken naar het wagenpark is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van reeds gecontracteerde leaseauto's.

Om de reductiedoelstellingen te blijven behalen moet er in de komende jaren daarom nog meer de nadruk komen te liggen op het reduceren van de scope 1 en 2 emissies en het thuiswerken van medewerkers.

Met betrekking tot Scope 3 worden geen behaalde doelstellingen gerapporteerd. Vanwege thuiswerken/COVID-19 zijn voor Q1 en Q2 van 2021 geen vergelijkbare cijfers beschikbaar.

2.4. Afwijkingen, correcties, preventieve en/of corrigerende maatregelen

Zie paragraaf 2.3 en het auditverslag. (Audit februari 2021.)

3. Plan van aanpak

Ondanks het behalen van de doelstelling in 2021 moeten we blijven vasthouden aan het eerder afgegeven lange termijn doel voor 2030. Elektrificatie van het (lease)wagenpark en thuiswerken blijven hierbij de grootste aandachtspunten.

In 2021 zijn er 8 nieuwe leaseauto's in gebruik genomen binnen HTI-NL, waarvan er 3 100% elektrisch zijn en de overige zijn aangedreven door een benzine motor.

De trend en verwachtingen t.a.v. van elektrisch rijden zijn echter onverminderd hoog en het is dan ook onze verwachting dat dit de komende jaren echt een vlucht gaat krijgen. Er worden immers een steeds groter aantal nieuwe EV modellen uitgebracht en ook het bereik neemt toe door grotere en meer krachtige accu's. Elektrisch rijden wordt daarmee interessanter voor de lease rijder en dus ook voor onze medewerkers.

Door de bijtellingstelling van de overheid moet er wel rekening gehouden worden met negatieve impulsen, waarbij de werkgever mogelijk gevraagd zal worden om financiële compensatie.

3.1. Scope 1 en 2: m.b.t. lease-auto's en zakelijk gebruik privé auto's

HTI-NL reduceert de CO₂ uitstoot van leaseauto's met 10% per FTE t.o.v. het voorgaande jaar door het nemen van de volgende maatregelen:

- Actief informeren over de footprint – bewustwording keuze voor auto;
- Actief aanbieden van andere vervoersoplossingen (NS business kaart, fiets leasen);
- Duurzaam leasebeleid: stimuleren elektrisch rijden.
Huidig aandeel elektrische auto's: ca. 20%
Doelstelling: 5 auto's per jaar omzetten naar elektrisch (ca. 10%);

3.2. Scope 2 en 3: m.b.t. kantoor / papierverbruik

HTI-NL reduceert het energieverbruik in het kantoorpand door het nemen van de volgende maatregelen:

- Uitsluitend gebruik groene stroom;
- Verdere uitrol digitaal werken (gebruik sharepoint);
 - Gebruiken nieuwe SharePoint
 - Sharen is het nieuwe brengen / uitrol Office 365 ('werken in de cloud')
 - Stimuleren gebruik Beeldschermen i.p.v. geprinte documenten
 - Gebruik TEAM sites
- Promoten andere vervoersoplossingen (gebruik fiets, trein);
- Duurzaamheid als standaard criterium bij inkoop.

Staples, Renewi en Steinbeis zijn een samenwerkingsverband aangegaan. Met deze samenwerking bewerkstelligen ze dat het papier wat via Staples gekocht wordt door Renewi wordt opgehaald en wordt gerecycled bij Steinbeis. Beoordeeld wordt of dit voor HTI-NL interessant is.

3.3. Overzicht maatregelen 2022

In onderstaande tabel zijn de maatregelen voor 2022 zichtbaar.

	Besparen op...	Maatregel	Toelichting maatregel	Investering	Effect	Verantwoordelijke
Scope 1 maatregelen						
1	Transport	Toepassen duurzaam leasebeleid: vervanging bestaand wagenpark door hybride of volledig elektrische auto	Dit is van toepassing op alle bestaande leaseauto's en wordt doorlopend ingezet Dit is een maatregel welke zijn oorsprong vindt in de maatregellijst van SKAO.	Geen	Een daling voor de CO ₂ uitstoot per FTE. De uitstoot van een hybride is ca 50% lager.	Directie
2	Transport	Toepassen duurzaam leasebeleid: actief promoten hybride of elektrische auto bij indiensttreding nieuwe medewerkers	Dit is van toepassing op alle nieuwe leaseauto's en wordt doorlopend ingezet. Dit is een maatregel welke zijn oorsprong vindt in de maatregellijst van SKAO	Geen	Een daling voor de CO ₂ uitstoot per FTE De uitstoot van een hybride is ca. 50% lager.	Directie
3	Transport	Vervangend vervoer aanbieden: b.v. NS abonnement of Lease fietsenplan	Doorlopend. Dit is een maatregel welke zijn oorsprong vindt in de maatregellijst van SKAO	Afhankelijk van traject.	Een daling voor de CO ₂ uitstoot per FTE. Indien gekozen wordt voor het OV of fiets vervalt de leaseauto (en dus de uitstoot).	Directie
Scope 2 maatregelen						
4	Bewust inkopen	Inkoopbeleid	Bij inkopen van apparatuur voor kantoor wordt duurzaamheid altijd als een criterium meegewogen: bij de aanschaf van o a beamer, waterkoker, koelkast, afwasmachine of andere apparatuur wordt er gekozen voor energielabel A en waar mogelijk de meest zuinige variant aangeschaft. Deze maatregel komt niet voor	Afhankelijk van product.	Zie sectorketen analyse	Secretaresse , inkoper

Besparen op...	Maatregel	Toelichting maatregel	Investering	Effect	Verantwoordelijke
		in de SKAO maatregellijst			
Scope 3 maatregelen					
5	Papier	<p>Verminderen papiergebruik</p> <p>Papier wordt nu veel uitgeprint. Los van de schade voor het milieu levert dit ook risico's op t.a.v. de actueelheid van de informatie. Er moet voorkomen worden dat mensen contractdocumenten uitprinten, maar dat men digitaal werkt. Om dit te bereiken wordt een sterke focus gezocht in het verder ontwikkelen van onze digitale tools en ervoor zorgen dat mensen snel en effectief digitaal kunnen werken. De aanpak bestaat daarmee uit de volgende vijf 'sub' maatregelen:</p> <p>Aansturing printer alle medewerkers enkel d.m.v. persoonlijke toegangscode. Daardoor geen onnodige uitdraai.</p> <p>Verder ontwikkelen van SharePoint voor sneller en effectiever gebruik</p> <p>Actief informeren medewerkers en gebruik maken van SharePoint en beeldschermen om papiergebruik te reduceren</p> <p>Het geven van een SharePoint cursus aan alle medewerkers en uitrol Office 365 (werken in de Cloud)</p>	Uren medewerkers	Door beter gebruik te maken van SharePoint en het informeren van werknemers proberen we het papiergebruik per persoon met 25% te reduceren. Dit is significant in relatie tot sectorgenoten	Allen

	Besparen op...	Maatregel	Toelichting maatregel	Investering	Effect	Verantwoordelijke
			<p>Digitalisering wordt toegelicht in presentatie voor medewerkers.</p> <p>Deze maatregel komt niet voor in de SKAO maatregellijst.</p>			

4. Continue verbetering, monitoring en meting

Het proces t.a.v. continue verbetering is beschreven in het HTI-NL Managementsysteem onder procedure P2.3 Verbetermanagement. Zie dit plan voor meer informatie. Hierin staat onder andere beschreven hoe verbeteringen doorgevoerd worden. Indien nodig kan naar aanleiding hiervan actie worden ondernomen. Bijvoorbeeld in de vorm van corrigerende of preventieve maatregelen. En in het maandelijks HSSE-overleg met de directie worden deze besproken. De resultaten worden besproken in de directiebeoordeling, mede naar aanleiding van de jaarlijks hernieuwde CO₂ emissierapportage. Periodiek worden de doelstellingen en energiereductiemaatregelen intern en extern gecommuniceerd (zie het Communicatieplan CO₂ Prestatieladder).

4.1 Monitoring

Uit de emissie inventaris is gebleken dat voor scope 3 papier de grootste CO₂ emissiebron is. Daarom is er gekozen om voor deze categorie een ketenanalyse uit te voeren. Op basis van de resultaten van de ketenanalyse is duidelijk geworden waar HTI-NL invloed kan hebben in de keten. En dat is vooral bij de leverancier en door het gebruik van de medewerkers zelf. Het verbruik aan printpapier wordt per semester bijgehouden. Voor duidelijke toe- en afnames zullen de oorzaken worden geïnventariseerd. Indien noodzakelijk kunnen maatregelen worden genomen.

Conform het handboek CO₂ Prestatieladder 3.1 dient de ketenanalyse betrekking te hebben op de projectenportefeuille. Echter, HTI-NL heeft tot op heden geen projecten zelfstandig in uitvoering. Daarom is ervoor gekozen een ketenanalyse uit te voeren t.a.v. het papiergebruik op het HTI-NL kantoor in Amstelveen.

Het grootste gedeelte van het papier dat door HTI-NL wordt gebruikt gaat naar het printen van documenten van de klant, en het printen van onze eigen plannen, tekeningen en de door ons opgestelde (tussentijdse) documenten. Enveloppen, kladblokken en ander papieren kantoor materiaal neemt in verhouding maar een klein gedeelte van het totale papierverbruik in, zoals blijkt uit de facturen van afgelopen jaren. Ander papier dat wij ontvangen is de post, hiervan is het ook lastig te bepalen hoeveel dat is en waar het vandaan komt. Daarom is er gekozen om de keten van print,- en kopieerpapier in kaart te brengen. Het bestelde A4 en A3 papier wordt voornamelijk in printers gebruikt. Er wordt uitgegaan van de totale hoeveelheid aangeschaft papier.

In onderstaand figuur is de papierketen van HTI-NL weergegeven. Dit komt overeen met de relevante scope 3 categorieën. Deze begint met de grondstoffen en de productie van papier,

ook wel upstream fase genoemd. Dan gaat het via de toeleveranciers naar de gebruiker – HTI-NL – alvorens het gearhiveerd of afval wordt, deze laatste stappen worden ook wel de downstream fase genoemd. Het deel dat met blauw omlijnd is is het deel van de keten waar HTI-NL invloed op kan uitoefenen.

De verschillende schakels in de keten worden hieronder stap voor stap toegelicht.

Grondstoffen

Papier bestaat uit een mengsel van (grond)stoffen. De basis wordt gevormd door pulp. De pulp bestaat uit vezels en water. De meest gebruikte vezel is de houtvezel, deze komt ofwel direct van een boom of via oud papier in de pulp terecht. Al 85% van het in Nederland gemaakte papier en karton bestaat uit oud papier (zie website [prn](#)). Om de pulp geschikt te maken voor gebruik en om de gewenste kwaliteit van papier en karton te bereiken worden (product- en proces)hulpstoffen toegevoegd.

Productie

Papier wordt dus hoofdzakelijk gemaakt van hout en/of oud papier, waarvan pulp wordt gemaakt. De productie van papier kost naast grondstof ook energie. De productie van papier is relatief energie-intensief.

Voor de keten van papier kunnen de volgende ketenpartners worden benoemd:

Producenten

De producenten zijn een belangrijke partner in de keten, maar daar heeft HTI-NL niet rechtstreeks contact mee en invloed op. Daarom is rechtstreeks contact opgenomen met onze leverancier voor het veranderen van de papiersoort die door HTI-NL wordt gebruikt. Daarnaast oefent HTI-NL invloed uit op de keten door zo goed mogelijk het papier te scheiden in de afvalfase zodat het papier gerecycled kan worden en als grondstof weer kan worden ingezet.

Ook kan HTI-NL een papiersoort of andere producent kiezen, waarvan/van welke de CO₂-emissie van de productieketen een lagere CO₂-emissie heeft. HTI-NL zou bij leveranciers kunnen wisselen van wie zij papier kan krijgen met de laagste CO₂-emissie. Tot slot kan HTI-NL mogelijk het papierverbruik verminderen.

Leveranciers

In Q1 en Q2 van 2021 is geen papier ingekocht. Dit feit wordt nu gebruikt om de hoeveelheid leveranciers te heroverwegen en terug te brengen naar één.

Afvalinzamelaars

Bij de laatste schakel in de keten hoort de volgende ketenpartner: de afvalinzamelaars. Binnen het kantoor van HTI-NL wordt papier gescheiden ingezameld. Het papier wordt verzameld op 1 centraal punt naast de printer. Deze papierbakken worden geleegd en de inhoud wordt opgehaald door Renewi. Deze verwerken het papierafval ook gescheiden en zorgen dat het papier gerecycled wordt. Zoals hierboven beschreven, wordt het papier 100% gerecycled.

4.2 Meten

De KPI's zijn hierbij uitgedrukt als ton CO₂/ FTE. Zie ook de voortgangsrapportage en CO₂ Emissierapportage voor een onderbouwing van de CO₂ uitstoot in 2021. De KPI's voor 2022 zijn daarmee:

Emissie	KPI's 2022
Directe emissies (scope 1)	10% reductie per FTE
Indirecte emissies (scope 2)	10% reductie per FTE
Indirecte emissies (scope 3)	10% reductie per FTE
Totale uitstoot	Max. 3.8 ton CO ₂ / FTE

Emissie	KPI's 2020 en 2030 n.a.v. DuurzaamGWW2030
Scope 1 & 2 2020	Trendlijn 3 15 ton CO ₂ / FTE (vervallen als KPI)
Scope 1 & 2 - 2030	Maximaal 1.33 ton CO ₂ / FTE. Ambitie: 1.10 ton CO ₂ / FTE

HTI-NL onderschrijft hiermee de sector brede doelstellingen, welke tevens gelden als Nationale beleidsdoelstellingen op de deelgebieden Klimaatadaptatie en Klimaat en energie.

5. Normatieve verwijzingen

De volgende cross reference tabel laat zien welke onderdelen binnen dit plan overeenkomen met ISO 50001.

ISO 50001	Onderwerp	Hoofdstuk
§ 4.4.3	Uitvoeren van een energie audit	2.3
§ 4.4.4	Uitgangswaarden voor energieverbruik / referentiejaar	2.1
§ 4.4.5	Energie Prestatie Indicatoren	4
§ 4.4.6	Doelstellingen, Taakstellingen, Actieplan	2 en 3
§ 4.6.1	Monitoring, meten en analyseren	4
§ 4.6.4	Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen	2.4

Goep van Huijstee

15-11-2021